

Til:

Politiet i Arendal

Postboks 83

4801 Arendal

E-post: post.agder@politiet.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

Kopi:

Arendal kommune

Postboks 780 Stoa

4809 Arendal

E-post: postmottak@arendal.kommune.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

Feltkode endret

Veterinær Kristen Bjormyr

Mærtjørveien 8

4815 Saltrød

Fra:

Norsk Huskattforening

<http://norskhuskattforening.net>

Ragnhild Schibbyes vei 36

0968 Oslo

E-post: beikeset@gmail.no

Formatert: Norsk (nynorsk)

Feltkode endret

Formatert: Norsk (nynorsk)

Formatert: Norsk (nynorsk)

NOAH - for dyrs rettigheter

<http://www.dyrsrettigheter.no/>

Osterhausgate 12

0183 Oslo

E-post: info@dyrsrettigheter.no

Siri Bendiksen

ANMELDELSE AV ARENDAL KOMMUNE OG VETERINÆR KRISTEN BJORMYR FOR ULOVLIG INNFANGING OG AVLIVING AV KATTEN KÅRE

Oslo, 20.02.13

Norsk Huskattforening , NOAH - for dyrs rettigheter og Siri Bendiksen anmelder herved Arendal kommune, Sam Eydes plass 2, 4836 Arendal, og veterinær Kristen Bjormyr, Mærtjørveien 8, 4815 Saltrød, for ulovlig innfangning og avliving av Siri Bendiksens katt Kåre.

Bakgrunn:

Tirsdag den 12.02.2013 så Kåres eier, Siri Bendiksen, på NRK at Arendal kommune og veterinær Kristen Bjormyr skulle gå i gang med en storstilt avliving av «villkatter» i nabolaget deres, på Strømmen i Arendal. Jfr Agderposten 19.02.2013 <http://www.agderposten.no/nyheter/huskatten-kare-kan-vere-avlivet-1.7774705>

Hendelsesforløpet er slik, gjengitt fra Agderpostens lenke over:

«I alt 50 villkatter skulle fanges i Mattilsynets feller og deretter avlives. Både veterinær, kommune og mattilsyn mente det var den mest humane måten å takle den voksende horden av villkatter i nabolaget på. Samtidig forsikret de om at alle kattene som ble fanget skulle undersøkes nøye, slik at ikke noens kjæledyr skulle ryke med.

– Vi bestemte oss likevel for å kjøpe halsbånd til Kåre. Jeg handlet det på dyrebutikken på Myrene dagen etter, på onsdag formiddag, forteller Siri Bendiksen.

Men før Siri rakk hjem fra jobb med det nye båndet smatt Kåre ut på sin vanlige formiddagstur.

Han kom aldri tilbake.

Onsdag kveld begynte familien å bli bekymret. Kåre var ikke kommet hjem som han pleide.

– Vi reagerte på at han ikke var kommet tilbake. Han pleide å holde seg i nærheten av huset og kom alltid hjem på kveldene. Nå kom han ikke hjem. Neste morgen åpnet jeg Agderposten og der så jeg rett inn i øynene på Kåre, der han var fanget i et av burene til veterinær Kristen Bjormyr, sier Siri Bendiksen.

Ifølge henne kontaktet familien dyrlegen umiddelbart torsdag formiddag. Til deres store sjokk fikk de opplyst at katten som var avbildet i avisen var blitt avlivet kvelden i forveien.

Ifølge Bendiksen fortalte Bjormyr at den svarte katten var avmagret, skadet og hadde et «unormalt stort hode».

– Det er riktig at Kåre var tynn og spe, og at han hadde et stort hode – han var nemlig halvt perser. Derfor så han ut som han gjorde. Men han var overhodet ikke syk, sier hun.

Bendiksen hevder at Bjormyr underveis i samtalen fortalte at katten, som var avbildet i avisen, var tatt i fella tre dager tidligere. Og at også Agderpostens bilde ble tatt da.

– Jeg var så sikker på at dette var Kåre at jeg ikke fikk det til å stemme. Jeg kontaktet derfor Agderposten og fotografen som kunne opplyse at bildet ble tatt dagen i forveien. I halv fire tiden, sier Bendiksen.

Hun hevder at veterinæren må ha løyet for å slippe å innrømme at han hadde gjort en feil. Hele familien, men spesielt datteren Kine Skog (17), har tatt avlivningen tungt.»

Et springende punkt er hvorvidt katten som er avbildet i fellen er Kåre. Familien Skog Bendiksen er de nærmeste til å vite dette, da de er de eneste som kjenner katten. De er sikre på dette. Imidlertid er det også lett for andre å se at det dreier seg om samme katt: <http://www.agderposten.no/nyheter/er-dette-samme-katt-1.7777396>. Både hodeformen, hodets størrelse opp mot kroppen (som også ble nevnt av veterinær Bjormyr), øynenes form og farge, nese- og munnpartiet og hvite hår i ørene er tydelige kjennetegn. Bjormyr benektet i avisen at katten han fanget var familien sin katt og uttalte "hvis dette var noens kjæledyr så har de ikke tatt godt vare på den i hvert fall", men uttalte i intervju til Nrk senere at det kan ha vært familiens katt. Bjormyrs uttalelser om at katten er i dårlig forfatning fremstår ubegrunnet - også ut ifra bildene fra Agderposten som viser en liten, men normal katt. Bildene som er tatt viser ingen vanlige tegn på dårlig helse hos katter som har gått syke ute (f.eks. utflod fra øye/nese, blinkhinnefall, dårlig pels). Anmelderne reagerer også på at Bjormyr flere ganger i media og overfor familien benekter at katten han fanget var deres - til tross for at han på disse tidspunktene ikke hadde sett familiens katt eller bilder av

familiens katt. Han hadde kun sett katten i buret, og hadde derfor ikke noe grunnlag for å hevde det han hevdet.

Lovgrunnlag

Dyrevelferd og eiendomsrett

Selv om Kåre skulle ha vært hjemløs, ville ikke avlivingen ha vært legitim - dette behandles i annen anmeldelse. Avliving av hjemløse katter kan bare foretas etter vedtak fattet med hjemmel i lov. Folk kan ikke drive privat avliving av katter, selv om kattene befinner seg på deres eiendom. Norsk Huskattforening redegjør på sine nettsider om de dommer som stadfester at innfangning og avliving av andres katter er ulovlig. Dommene finnes på nettsiden <http://norskhuskattforening.net> meny "Dyr i borettslag". Her finner man også Høyesterettsadvokat Tore Sverdrup Engelschiøns lovtolkning om avliving av katter <http://norskhuskattforening.net/katteutv.pdf>.

Videre er det er ikke tillatt å ta livet av andres katter med mindre kattene er så syke at de ikke kan bli friske igjen. Vi har flere rettssaker som stadfester dette: Åsbråten borettslag fra Holmlia <http://norskhuskattforening.net/aasbraaten.htm> (sak nr 97-1321 D Oslo namsrett 29.05.1997), samt et tilfelle fra Arendalsområdet <http://norskhuskattforening.net/arendal.pdf>. (Nedenes tingrett 09.07.2002). Å hevde at Kåre var i denne kategorien er ubegrunnet. NOAHs veterinær Siri Martinsen har studert bildene av Kåre i buret og av Kåre kort tid før avliving (hjemme), og disse viser ingen tegn på sykdom, langt mindre uhelbredelig sykdom. Eierne som kjenner Kåre best bestrider på det sterkeste at Kåre var syk - tvert imot var han i god form.

Mattilsynet sier dette om å avlive andres katter:

http://www.politikkavisen.no/mattilsynet_Dno/_54112534726_114_101_25_74_6399_30_29362394_EUTF8.html som sier (vår uthevelse):

«Det har i den siste tiden vært uklarheter om hva som er Mattilsynets rolle i forbindelse med at borettslag og andre ønsker å fange inn og omplassere tilsynelatende eierløse katter. Mattilsynet ønsker med dette å klargjøre situasjonen.

Mattilsynet er satt til å forvalte dyrevernavloven. Dyrevernavlovens formål er å sikre at dyr ikke lider unødige. **Loven hjemler ikke avlivning av uønskede katter. Katter er, i likhet med andre husdyr, omfattet av alminnelig eiendomsrett. Eiere av katter har ingen lovmessig plikt til å merke disse ved chip, tatovering eller på annen måte. At en katt er umerket, betyr derfor ikke at katten er eierløs. Dersom noen omplasserer eller avliver katter som eies av andre, er dette rettsstridig.**

Det eneste tilfellet der dyrevernavloven gir hjemmel for at enhver kan avlive dyr, er i helt akutte nødstilfeller der dyret tydelig er så sykt eller skadet at det ikke kan leve eller bli friskt igjen og det medfører store lidelser hvis avlivningen må utsettes i tid. Dersom dette dreier seg om et husdyr, er det en forutsetning av man forsøker å kontakte eier eller politi.»

Det kan som sagt ikke med rimelighet påstås at Kåre faller inn under "helt akutte nødstilfeller der dyret tydelig er så sykt eller skadet at det ikke kan leve eller bli friskt igjen, og det medfører store lidelser hvis avlivningen må utsettes i tid". Veterinær Bjormyr har uttalt i media at den aktuelle katten på bildet som familien Skog Bendiksen har identifisert som Kåre, var "bare et stort hode. Kroppen var bare skinn og bein". Dette avkreftes på det sterkeste av familien Skog Bendiksen - Kåre var frisk og normal. Foreningene som står bak denne anmeldelsen, med den kompetanse på katter som de innehar, støtter familien fullt ut i dette på bakgrunn av det foreliggende bildemateriale.

Videre fremgår det av saksgangen at varsling ikke ble utført på en tilfredsstillende måte. Varsling om innfangning skal gjøres formelt flere ganger ved kunngjøringer i alle relevante aviser samt i andre fora to uker før innfangning. Det skal også etableres og opplyses om et mottakssted for innfangede katter der katteeiere som savner sine katter kan komme og se om deres katt befinner seg der, noe som ikke ble gjort i denne saken. Veterinær Kristen Bjormyr visste/burde være klar over at det på eiendommen til Hans Pedersen også befant seg nabokatter. Det er derfor kritikkverdige av ham ikke å ha varslet i media om avlivningsaksjonen. Kommunen bekrefter at de ikke har besørget varsling, og kommuneoverlege Harald Reiso sier følgende i mail til

NOAH av 19.02.13 på spørsmål om varsling: " Kommunens avtale med veterinær om retting av forholdet innbefatter blant annet at kattene innfanges på en akseptabel og anerkjent måte og bringes til veterinær for sjekk av identitet." Det bekreftes dermed både skriftlig og muntlig at varsling ikke er gjort av kommunen, og det indikeres at varsling heller ikke var del av de oppgaver veterinæren fikk. Anmelderne presiserer igjen at det *ikke er påbudt å merke katter* i Norge. Dette betyr at katter uten merking heller ikke skal ses på som eierløse.

Smittevernloven

Kommunestyret gis adgang etter smittevernloven § 4-1 til å treffe vedtak om avliving når dette er nødvendig ut fra smittevernhensyn. Kommunelegen kan i hastesaker også treffe slike vedtak, jfr. § 4-1, 5. ledd, pkt. 2.

Smittevernloven gir bare hjemmel til å treffe vedtak om fanging og avliving når dette er "nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført til mennesker". Det fremgår klart av lovens oppbygging at det stilles krav om helt ekstraordinære tilfeller, hvor det har oppstått fare for spredning av en eller flere konkrete sykdommer. Det at hjemløse katter generelt og teoretisk kan være smittespredere, antas ikke å være tilstrekkelig grunnlag for å foreta avliving. Det gis heller ikke anledning til å avlive hjemløse katter på bakgrunn av at de anses som et irritasjonsmoment i hverdagen. Det gjelder selvsagt også adgangen til å avlive eide katter, som ikke er tilstede.

Når det gjelder materielle feil, vises til at § 4 bare gir hjemmel til å treffe vedtak om fanging og avliving når dette er "nødvendig for å forebygge *en allmennfarlig* smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført".

Det fremgår klart av lovens oppbygging at det stilles krav om helt ekstraordinære tilfeller, hvor det har oppstått fare for spredning av en eller flere konkrete sykdommer, jf. ordlyden "en allmennfarlig" innledningsvis i bestemmelsen. Det at hjemløse og/eller syke katter generelt og teoretisk *kan* være smittespredere, antas ikke være tilstrekkelig grunnlag for å foreta avliving. I så fall antas hjemmelen å måtte søkes i Dyrevelferdsloven.

Det er hevet over all rimelig tvil at avlivingen av Kåre ikke kan hjemles på noen som helst måte i "en allmennfarlig" sykdom.

Straffeloven:

Det er forbudt å avlive andres eide dyr, dette følger blant annet av strl. §§ 291 og 391. Katter vil etter lovverket alltid relateres til en menneskelig eier, og er som sådan en "gjenstand" som tilhører "en annen". Den som tar livet av en eid katt, eller medvirker til det, kan derfor straffes for skadeverk etter disse bestemmelsene. Straffen etter § 391 om skadeverk, er bøter eller fengsel inntil tre måneder. Strl. § 407 uttaler at den som krenker en annens rett, ved å fange eller drepe dyr som ikke er i noens eie, straffes med bøter. Dette omfatter også hjemløse katter.

Dyrevelferdsloven:

§ 3. Generelt om behandling av dyr

Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.

Forvaltningsloven:

Ethvert vedtak som medfører inngrep i den enkelte borgers rettsfære, også innfangning og/eller avliving av katt, krever hjemmel i lov eller forskrift utferdiget i medhold av lov. Kommunestyret kan blant annet vedta slik avliving, men det er strenge vilkår. Fremgangsmåter for å fatte vedtak om inngrep overfor katter må følge forvaltningslovens regler om veiledning (§ 11), befarings (§ 15), forhåndsvarsling (§16), utredningsplikt (§ 18), skriftlighet (§23), begrunnelse (§§ 24-25), underretning (§27) og klageadgang (§§28-29).

Konklusjon:

Det er fastslått i norsk lov og rettspraksis på området at det trengs positiv lovhjemmel for å avlive katter. Slik hjemmel for avliving av katt finnes bare i dyrevelferdsloven (hjelpelikten § 4) og gjelder syke, skadete eller hjelpeløse dyr, og i smittevernloven § 4-1, for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom

eller forhindre at den blir overført til mennesker. Foreligger ikke betingelsene etter disse bestemmelsene, er avliving forbudt og kan ikke skje. Friske katter kan private ikke avlive på egen eller andres grunn enten det dreier seg om eide, hjemløse eller forvillede katter.

Avlivingen av Kåre førte til engstelse for katten mens han satt i fella, medførte at han ble drept og påførte eierne stor skade. Eierne av Kåre har også betalt for ham og dermed lidd økonomisk tap på 1500 kroner ved Kåres bortgang. For eierne er imidlertid dette helt underordnet det følelsesmessige tapet ved å miste Kåre, samt påkjenningen av å bli møtt av veterinær Bjormyr på den angjeldende måte med påstander om Kåre og benektelse av hans identitet.

NOAH – for dyrs rettigheter, Norsk Huskattforening og Siri Bendiksen begjærer veterinær Kristen Bjormyr og Arendal kommune tiltalt og straffet for brudd på de ovenfor nevnte lover og forskrifter, og i henhold til straffebestemmelsene straffeloven § 391 og dyrevelferdsloven § 37.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter
v/ Siri Martinsen
siri@dyrsrettigheter.no

Norsk Huskattforening
v/ leder Bodil Eikeset (sign.)
beikeset@gmail.no

Siri Bendiksen (sign.)

Vi ber om svar til de ovenfor oppgitte epostadressene.

